

معماری و باغسازی اسپانیا

در

دوران اسلامی

تألیف و ترجمه

هانیه افوت

معمدرضا لیلیان

امسان زمانی

انتشارات طمان / هله

ناشر تخصصی معماری و شهرسازی

سرشناسه: اخوت، هانیه، ۱۳۶۲ -
 عنوان و نام پدیدآور: معماری و باغ‌سازی اسپانیا در دوران اسلامی / تألیف هانیه اخوت، محمدرضا لیلیان، احسان زمانی.
 مشخصات نشر: تهران: طحان: هله، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری: ۱۶۸ ص.: مصور (رنگی).
 شابک: 978-964-2932-27-6
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه.
 موضوع: معماری اسلامی -- اندلس
 موضوع: باغسازی -- اسپانیا.
 شناسه افزوده: لیلیان، محمدرضا، ۱۳۶۱ -
 شناسه افزوده: زمانی، احسان، ۱۳۵۸ -
 رده بندی کنگره: ۱۳۰۹NA / الف ۱۸ الف ۳ ۱۳۸۹
 رده بندی دیویی: ۷۲۰/۹۴۶۰۹۰۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۵۲۰۱۲

معماری و باغ‌سازی اسپانیا در دوران اسلامی

تألیف: هانیه اخوت - محمدرضا لیلیان - احسان زمانی
 ناشر: طحان ناشر همکار: هله
 مدیر تولید: ابوالفضل چلاعلو
 چاپ: پیام
 صحافی: نوین
 لیتوگرافی: آرمانسا
 نوبت چاپ: اول ۱۳۹۰
 شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۳۲-۲۷-۶
 قیمت: ۷۵۰۰ تومان

تلفن‌های مرکز پخش انتشارات طحان: ۶۶۴۰۳۱۹۱ - ۶۶۴۰۳۲۰۸ - ۰۲۱
 فاکس: ۶۶۹۶۷۰۵۹ شماره همراه: ۰۹۱۲۱۹۸۵۶۱۷

معماری اسلامی اسپانیا مظهري از اصالت و زیبایی است، مساجد و کاخ‌های با شکوه، باغ‌ها و ارها، سنگاب‌ها و آبگذرها، حمام‌های عمومی و منازل خصوصی که عبدالرحمن اول (۱۳۹-۱۷۳ه.ق/ ۷۵۶-۷۸۸) و جانشینانش در قرطبه، اشبیلیه، غرناطه و دیگر شهرهای این غربی‌ترین نقطه‌ی گسترش فرهنگ اسلامی بنا کردند، در تمامی جهان متمدن آن روز نظیری نداشت. اسپانیا در فاصله‌ی سال‌های ۷۱۱/۹۳ و ۱۱۳۲/۵۲۷ به دست فرماندهان عرب خلفای اموی فتح شد. پایتخت خلافت اموی در اسپانیا شهر قرطبه بود. به زودی آبادی‌های عرب نشین، به خصوص سوری نشین، در همه جا تأسیس شد. همین‌ها بودند که در کار احداث ساختمان‌های جدید به عنوان معمار و صنعتگر به استخدام حکام قرطبه درآمدند و بدین ترتیب چهره‌ی شهرها به عمارات زیبای بسیاری آراسته شد. بنابراین طبیعی است که معماری اسلامی اسپانیا به طور عمده مبین تجلیاتی از هنر اسلامی سراسر قلمرو اسلامی باشد. مع الوصف، در عمل، تنها پس از تأسیس حکومت مستقل امویان اسپانیا توسط عبدالرحمن اول بود که این ابنیه‌ی عالی با روال منظمی زینت بخش شهرهای اسپانیا گردید. این روال تا زمان مرگ ابن احمر، سازنده کاخ و قلعه‌ی معروف الحمراء ادامه داشت. در دوره‌ی خلافت امویان قرطبه به با شکوه‌ترین شهر مغرب زمین تبدیل شد. در مورد این شهر که در آن زمان یک راهبه‌ی ساکسون آن را "نگین جهان" نامیده است گفته شده که یکصدوسیزده هزار خانه‌ی مسکونی، بیست و یک شهرک، هفتصد مسجد و سیصد حمام عمومی داشته است. در طول این دوران، همواره معماری اروپا از معماری اسلامی اندلس تأثیر می‌گرفت تا آن جا که حتی بعد از فتح اندلس به دست مسیحیان و در نهضت رنسانس ادامه یافت و گسترش سفر اروپاییان به شرق و گزارشات مستشرقان و جهانگردان از زیبایی‌های شرق در الگوپذیری معماری اروپا بسیار موثر بود. مطالعه انجام شده در راستای شناخت تاریخی، هنری، معماری و باغ‌سازی جنوب اسپانیا (اندلس) می‌باشد و معرفی محصول این سرزمین در دوران اسلامی و مقایسه آن با نمونه‌های مشابه در معماری اسلامی ایران، می‌تواند به عنوان گامی مفید در چگونگی تأثیرگذاری و تأثیرپذیری فرهنگ و تمدن عالی ایرانی-اسلامی با معماری اروپا مطرح گردد.

گروه نگارندگان

هانیه اخوت

محمد رضا لیلیان

احسان زمانی

فصل اول: اسپانیا و نفوذ اسلام

۱۱	مقدمه
۱۳	۱- جغرافیای طبیعی اسپانیا
۱۳	۱-۱- موقعیت حدود و مساحت
۱۴	۱-۲- وضعیت توپوگرافی سرزمین اسپانیا
۱۶	۱-۳- آب و هوا
۱۷	۲- پیشینه تاریخی اسپانیا (پیش از حمله مسلمین)
۲۰	۳- اوضاع داخلی اسپانیا پیش از فتح اسلامی
۲۲	۴- اسپانیا و فتح اسلامی
۲۲	۴-۱- فتح اسپانیا توسط مسلمانان
۲۲	۴-۲- اسپانیا پس از فتح اسلامی
۲۴	۴-۳- امویان اسپانیا
۲۷	۴-۴- خلیفه‌گری اسپانیا
۲۸	۴-۵- اسپانیا پس از دوران خلیفه‌گری
۳۰	خلاصه و جمع‌بندی

فصل دوم: معماری و شهرسازی جنوب اسپانیا در دوران اسلامی

۳۳	مقدمه
۳۳	شهرهای جنوب اسپانیا (اندلس) و نفوذ اسلام
۳۴	۱- شهر کوردوبا (قرطبه)
۴۶	۲- مدینه الزهرا
۶۰	۳- گرانا (غرناطه)
۷۱	۴- سویل (اشبیلیه)
۷۶	۵- ساراگوسا (سرقسطه)
۸۰	۶- تولدو (طلیطله)
۸۳	۷- مالاگا (مالقه)

۸۶	۸- المریا (المریه)
۸۹	۹- موریسیا (المرسیه)
۹۱	خلاصه و جمع‌بندی

۹۳ فصل سوم: الگوشناسی باغ‌های اسلامی جنوب اسپانیا

۹۵	مقدمه
۹۵	۱- باغ ایرانی
۹۶	۱-۱- اجزا و عناصر باغ ایرانی
۹۸	۲-۱- تناسبات در باغ ایرانی
۹۹	۳-۱- نظام‌های ساختاری باغ ایرانی
۱۰۴	۴-۱- تبیین کاربردی نظام‌های موجود در باغ ایرانی
۱۰۵	۵-۱- تبیین روان شناسانه نظام های موجود در باغ ایرانی
۱۰۵	۶-۱- خصوصیات شاخص باغ ایرانی
۱۰۷	۲- تداوم الگوی باغ ایرانی در باغ‌های اسلامی
۱۰۸	۱-۲- باغ‌سازی در حوزه امپراطوری بزرگ اسلامی: دوره امویان
۱۱۲	۲-۲- باغ‌سازی در حوزه امپراطوری بزرگ اسلامی: دوره عباسیان
۱۱۷	۳- تداوم باغ‌سازی خلفای اموی در غرب
۱۱۷	۱-۳- باغ‌های مدینه الزهرا
۱۲۲	۲-۳- باغ‌های مجموعه الحمرا
۱۲۵	۳-۳- باغ‌های الجعفریه در ساراگوسا
۱۲۶	۴-۳- باغ های الکازار در سویل
۱۲۸	۵-۳- باغ‌های قصر الکازابا در المریا
۱۳۰	۶-۳- باغ‌های قصر مونته آگودو
۱۳۰	۴- الگوشناسی باغ‌های اسلامی در اندلس
۱۳۳	خلاصه و جمع‌بندی

۱۳۷	فصل چهارم: تزیینات، آرایه‌ها و نقوش
۱۳۹	مقدمه
۱۳۹	۱- آرایه‌ها و نقوش در معماری
۱۴۰	۱-۱- پیشینه آرایه‌ها و نقوش اسلامی در ایران
۱۴۳	۱-۲- معرفی انواع تزیینات معماری ایرانی
۱۴۶	۲- تزیینات در معماری اسلامی اسپانیا
۱۴۷	۳- تعاملات آرایه‌ها و نقوش معماری ایران و غرب
۱۴۷	۳-۱- تعاملات آرایه‌ها و نقوش معماری ایران و اسپانیای دوران اسلامی
۱۵۶	۳-۲- تعاملات آرایه‌ها و نقوش اسپانیای دوران اسلامی و معماری غرب
۱۶۲	خلاصه و جمع‌بندی
۱۶۵	نتیجه‌گیری کلی
۱۶۷	فهرست منابع و مراجع